

کیوس گوران ۷

کتاب روجا ۱۲

اسب نال کر ۱۳

گردشگری نور ۱۰

قاپ کا ۶

چله شو ۱

فهرست

۳	منظومه برارغلامعلی خان	۱	خبر خنه
۵	واژه خنه	۴	شعر خنه
۷	کیوس گوران (مشاهیر خنه)	۶	پیر بئوته مثال
۹	قاپ کا	۸	چله شو (رسم و رسوم)
۱۲	کتاب خنه	۱۰	نور گردی
۱۴	نگار خنه	۱۳	اسب نال ها کردن

مازرونی

ماهنامه مازرونی ها / شماره ی هفتم /
شروین ما / 1524 تبری

تهیه و اجرا :

تیم مازرونی ها

نویسندگان :

میثم اسلامی، محمد پورعلیجان

شاهنگ چاووشی نژاد، محسن صالحی

مریم ظاهرین، بهنام نوذری

صفحه آرا :

محمد پورعلیجان

همکار افتخاری این شماره :

سپیده حجتی

۱. اوئان که قول هَسَنه :

این دسته نتوننه بشنوئن! نا اینکه درسی قول بوئن نا!!! فقط خار حرف هم وشون گوش دله نشونه! مشکل از اونجه شروع بونه که قد پشتی هم نتونی وشون گوش دله چیزی پتی هادی!!

۲. دسته ی "امه وظیفه نیه" :

این دسته به ندرت چیزی ر گردن گیرنه و وشون شعار این هسه: "اما آشغال شمی ، ته ونه بی جمع هاکنی!" سرخپوستهای منطق وشون بیشتر هسه!! همیتتا اسه سریع این دسته ی جا رد بومی!!

۳. دسته ی سوم ، دسته "خا اسا!"

این دسته بر این عقیده هسنه که "قطره قطره جمع گردد، وانگهی دریا نگردد!!" وقتی مورد انتقاد قرار گیرنه ، گنه: "خاا! اسا!! مه اتا آشغال چتی بونه مقه؟؟!"

غافل از اینکه میلیون ها میلیون نفر ، هر روز هر روز، اتا آشغال دمندنه!!

اوووف!! ونه آخر چنه تراژدی و جول بیئه!!

اتا چی بوم و تموم!! این ماه اتا منظومه هم بهشتمی که البته ادامه دار هسه!! ای بورین بوین که نشریه نیویورک تایمز و واشنگتن دیلی بیتتر هسه!! نا بورین دیگه!!

ادب حکم کنه قبل هر کلام
سر جر بیارم و هاکنم سلام

چتی هسنی؟؟ کرک و سیکا ر که شال نوردده؟ محصول که آفت نکته؟! خا!! خدا رو شکر!! من این اتا ماهی درسی نگران آیان د تا بیمه!! راسی! چله شو بخردنی باد بکردنی ها!! بتیم دله نده، قشنگ دیاره!!

این ماه تصمیم داشتیم که درباره پفک پوست و کیک آبچین و لیوان به اصطلاح اتا بار مصرف {که کم کم شونزده بار ونه جا استفاده کننه} و اتا کلوم هول محور آشغال گپ بزنم!! که بدیمه چه کاری هسه؟؟ من فقط به این نتیجه برسیمه که شه انرژی ر این راه دله خرج هاکنم؟؟ قبل من دیگه هیچکس دنی بیه؟؟ همیتتا اسه اتا درخواست هدامه مغز اسه که شه د تا سلول خاکستری ر کار دمبده، بوینیم چچیسسه با اینکه کم کم شونصد بار این پدیده شوم و نخش مورد بررسی قرار بیته باز هیچ تأثیری نداینه؟ بهتر نی، بدتر بیئه!! از اونجه که شه مغز جا مجیله چشم قایده امید ناشتمه، سریع تلگراف بزومه شه رفق که اهل اتیوپی هسه!! (اما این هسمی دیگه! رفق بین المللی دایمی! اسا تعریف شه خد جا نوّه!)

و تعریف کرده که امه ور اوئان که آشغال شننه به سه گروه تقسیم بوئه که به این شرح هسه:

او بموئه و چالوس پل بورده!

خبر از این قرار که ساعت هفت و پانزده دقیقه صبح چهارشنبه پل اصلی کمربندی چالوس که این شهر دیگه شهرهای ر جا وصل کرده ، بَشَنی بئیّه .خشبختانه که این حادثه تلفات جانی نداشته.

علی ردایی-بخشدار مرکزی چالوس-برداشت غیراصولی پیمانکار جدید پل که همین قدیمی پل ور دره دِرِس بونه ر علت این حادثه اعلام ها کرده.

منبع عکس و خبر: مازندنومه

پاک سازی همچنان ادامه داینه!!

اگه شمه یاد دَوّه نسخه های قبل دله گروه "رفتگران طبیعت" ر شمه خدمت معرفی ها کردمی که اتا منطقه ر انتخاب کننه و بصورت خودجوش اونجه ر تمیز کننه! این بار این گروه به محمودآباد بورده و ساحل صدف ر برق دمبدانه.

عما هم طبق معمول این حرکت های جا حمایت همه جانبه کَمی چون قابل ستایش هسه. اون دسته از رفقون که خوانه از این دست کارهای دله شرکت هاکنن، توننه به این آدرس بورن و از برنامه ها اطلاع پیدا هاکنن.

WWW.FACEBOOK.COM/GROUPS/ROFMAZ/

ان طبیعت - استان مازندران

نساجی ر اتا بانو بخریه . . .

دیگه همه داستان بی پولی و حساب و کتاب ناشتن بنشنوس دارنی، داستانی که این باشگاه ۵۲ ساله هخ دستی داشته و ول نکرده! اما خبر دید این هسه که خانم امیر کمالی این باشگاه بخریه.

طبق آخرین خبرها آقای پرهام تا اسا ۹۸ درصد سهام باشگاه خانم امیر کمالی نوم بزونه و ۲ درصد بمونسه. که این ۲ درصد صاحب آقای احمد سعادت مند مدیر کل ورزش و امور جوانان هسه، هند ا اون درصد ر انتقال ندائه! شه دلیل هم اتی گنه که: "انتقال سند بدون اطلاع پرهام است و ما در حال رایزنی و حل مشکل هستیم. ولی خوشبختانه مالک جدید با وجود عدم مالکیت بر دو درصد باقیمانده قول داد تا همه جانبه از تیم حمایت کند."

در آخر اما شه حمایت این بانوی جا اعلام کمی و امیدوارمی که این تغییرات باعث بوّه که اما نساجی لیگ برتر دله هاشینیم و اتی لذت بوریم!

منظومه
برار غلامعلی خان

داشته ورده و گسپن صحرا
اسیر بیّه دست اون نامسلمانون
بُورین ترکمون صحرا هاکنین گذر
شبیخون بزین خانه به خانه
بُورین از خیر النسا بهرین خور
های برار غلمعلی جان

دیگر این مهربانی ر نخوامبه
کلام سر زبانی ر نخوامبه
کیجائون دکننه دست نامرحم آ
دیگر این زندگانی ر نخوامبه

عاشق ته نمیر جان زنده بمانم داد
تلافی کمبه بر اون دشمنانم داد
سران محله ر هاکنین خور

خیرالنسا، غلامعلی نومزه بیه . وقتی ترکمن ها
حمله هاکردنه ، غلامعلی خواخِر بموئه وره خور
هدائه که برو که ته نومزه ر بوردنه! برو بوریم
محمد خان پلی ، بوینیم و چچی گنه، که و هم
محمد علی شاه اسّه نومه بنویشته ، که دستور
چچی دنه!

خلاصه غلامعلی شه برارون همراه شونه خیرالنسا
دمال و وره نجات دنه!

دیگر این مهربانی ر نخوامبه
برار غلمعلی جان
کلام سر زبانی ر نخوامبه
برار غلمعلی جان
کیجائون دکننه دست نامحرم آ
دیگر این زندگانی ر نخوامبه
برار غلمعلی جان

ترکمون بزونه ول او جار یار
برار غلمعلی جان
اسیری بوردنه خیرالنسا جان
برار غلمعلی جان
شما بورین بارین محمد علی شاه ر داد
بیه سرپاز بهله ترکمون صحرا ر جان
برار غلمعلی جان

محمد خان چین و هاچینت بسوزه جان(قبر و سنگ لحد تو
بسوزد)

محمد خان طاق رنگینت بسوزه جان
کیجائون دکننه دست نامحرم

عروست زیر چکمه قزاق بسوزه
هی داد و بیدا و من خیرالنسا
هی مه خیرالنسا
طلا گوشبال داشته گل یخ طلا (گوشواره طلا داشت با طرح
گل یخ)

مله ر یورش بوردنه لَتکی وِرگون / همه بوردمی دیه به کوه و بیابون
ندومه کجه بورده گل، من کمین ور / مه گلا ر ورگ بزوئه، نمو مه آرمون
هوا اَلب سو زوئه، ماه در نموئه / گلا سو نکرده، محله سر نموئه
شو تارک بیه، هر کجه سر بزومه / مه گل ولگ گوم بیه، مه ور نموئه
اسا بورده شیر دکفه تیسا پلاره / بلا جر بموئه، ورگ بزوئه گلاره
نا یادِ گلا بونه چاره، نا مه گل / کِنه وِسّه بوم دل غم پاره
بهار گدر کوکو چپی چه خاره / ونوشه که زنده همندی چه خاره
انار تتی، سرخ تن کنده صحرا / مه گل ولگه مَر دِمبه طبری چه خاره
بهار گِدر او که دشت سو دِنه / کتولی و کلی هوا ر پیچنه
پِتگ زنده لس، نرم وا بینج پَرّه / نشا کایری یارِ وِر دل ر ونه
چه خاره شه گل دِ واره بوینم / ونه زلف، سرخ شکوفه دَچینم
دِماوند کوه ر ونه تخت بیرم / دیگه هر کجه شومبه وره بوینم

محمود جوادیان کوتنائی

کو گنم : ko gannem : ذرت^۶
مرجی : marji : عدس

پ.ن:

- ۱: در بعضی مناطق به خرونی یا فرمونی هم معروف هست.
- ۲: در بعضی مناطق وره سیف هم گفته.
- ۳: شرق استان وره کاندس گفته.
- ۴: تمشتون یا تنگشتونه هم گفته.
- ۵: کلّمفوش ، آكله ، كماكوش ، كمانوش هم گفته.
- ۶: وینگوم هم تلفظ بونه.
- ۷: کاره هم تلفظ بونه.

تمشک : tamesh : تمش^۴

ولیک: valik : زالزالک وحشی

آبالو: halo balo : هالوبالو

هندوانه : khon done : خون دونه

آغوز: aghoz : گردو

کوشک : goshek : قارچ^۵

بینگوم : bingom : بادنجان^۱

هلی : hali : آلوچه ، گوجه سبز

مرغنه : mergheneh : تخم مرغ

خرمانی : khermani : خرمالو^۱

سه : seh : سیب^۲

سی تی : siti : نوعی گوجه سبز

کچی : kace pela : کدو

باکله : bakeleh : باقلا

کنس : kenes : ازگیل^۳

اسا که جهنم شومه، چه کینگ سو بورم!

برابر پارسی: آب که از سر گذشت ، چه یک وجب، چه صد وجب!

زرّه زرّه پش قالی بونه، زره زره او جاری!

برابر پارسی: اندک اندک جمع گردد ، وانگهی دریا شود.

کیوسر گوران

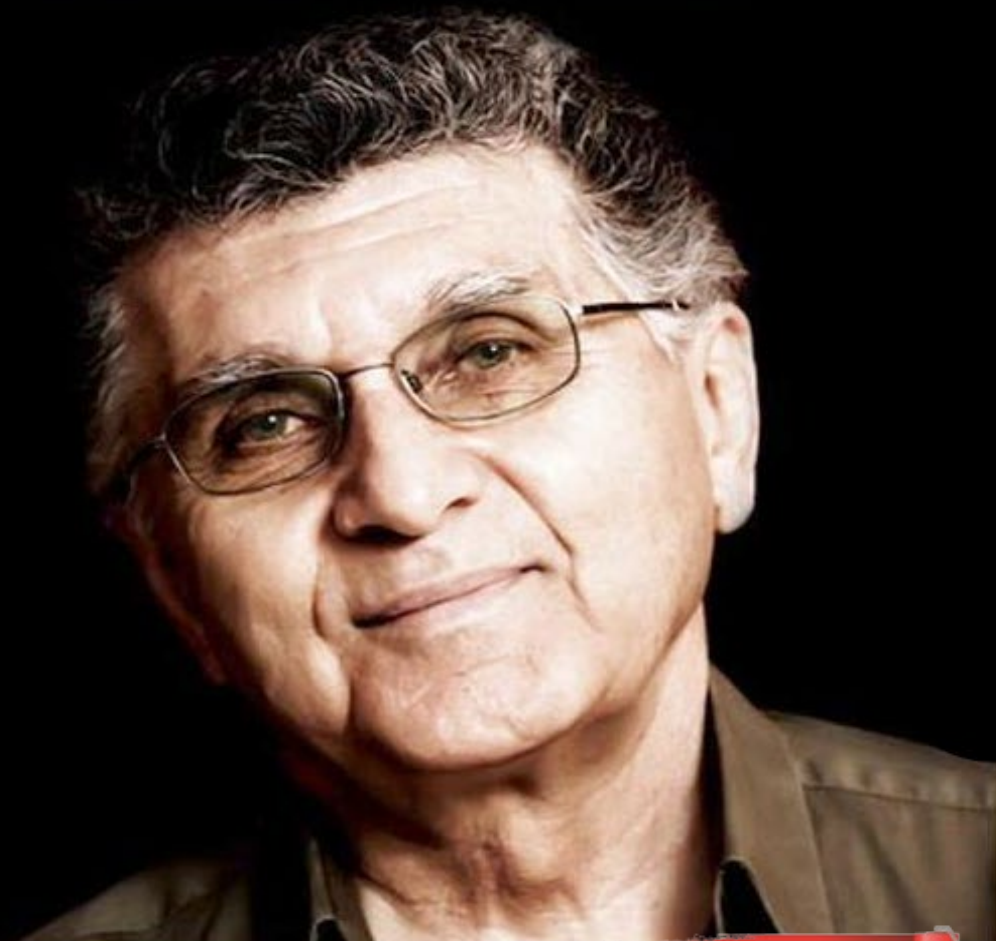
هفتم خرداد ۱۳۱۷ هجری خورشیدی برابر با ۲۸ می ۱۹۳۸ میلادی اوریم سوادکوه، مازرون سرزمین دله بدنیا بموئه.

هم شاعر هسه، هم خووننده، نویسنده و روزنومه‌نویس. ونه بیشتر شعر انتقادی و اجتماعی هسه که مربوط به مسائل روز هسه. شه گنه که: "تا کی خوامی از گل و بلبل بخونیم؟" کیوسر اتا خانواده‌ی دله دنیا بمو که ونه پییر میرزاداش بی‌یه و مخالف حکومت پهلوی بی‌یه. که اون گدر مازرون دله دینه و ونه وچگی دوره، ونه پییر به عنوان سیاسی زندونی بی‌یه.

وه تحصیلات ابتدایی، راهنمایی و دبیرستون مازرون دله دئیّه، بعد بورده تهران و بیتن مدرک پزشکی و سه تبریز دله امتحان هدائه که مردود اعلام بیّه. آی ونه درس دمباله هدائن جلو ره بیتنه و بائوته که تا ۱۰ سال ننشنه که ایران دله درس بخونده. همینسه هلند راه ره پیش هایته ولی اون سر تر اعلام بیّه که وزارت علوم مدرک دانشگاه هلندی ره هم قبول نکانده. کیوسر گوران هم به ایران وردگردسته

کار مطبوعاتی ره با اقتصادی روزنومه بورس، تهران دله شروع ها کرده و آی روزنومه تهران جورنال، که روزنومه انگلیسی‌زوون موسسه اطلاعات بی‌یه، دله کار هایته. وه اسا به زوون‌ئون مازرونی و فارسی شعر گنه و تا اسا چهار تا آلبوم با اسم‌ئون «مازرون»، «مازرون ۲» و «چل سال عاشقی و "پس ته کویی؟" منتشر ها کرده که وقتی ونه اشعار ونه صدا جا بشنوئی، لذتی چند برابر داینه. کیوسر گوران همراه شعر بائوتن، همکاری مطبوعاتی ره جدی تر با نشریات محلی تبرستون دمباله دنه و سرمقاله‌ئون بعضی هفته‌نومه‌ئون ره نویسنه.

آروزی سلامتی این هنرمند عزیز اسّه کئی.

مازرونی ها رسم داشته برکت ها کردن و زیاد بئین روزی اسه، چله شو خیرات کردنه و این خیرات آداب خاصی داشته. یه نفر خوش دیم ره سیو کرده تا کسی وره نشنوسه و وره آل گوته و نیازمندی محل سره خوراکی های چله شو ره ورده.

رسم بیه ریکائونی که تازه نومزه هاکنه خونچه درست کردنه و ونه درون خوراکی های چله و ماهی و کرک اشته و عاروس سره راهی کردنه. یه رسم دیگه ماردم مازرون این بیه که چشم بسته منگ زونه و چند تا آغوز ظرف دله جه گیتنه و خو موقع بالش ته اشته. صواحبی بیدار که بیینه آغوز ره اشکستنه. اگه آغوز دله اسپه بیه که وره به فال نیک گتنه و خوش مراد جه رسینه. و ایتتی به استقبال زمستون شینه.

پ.ن: تصاویر فارس نیوز شنه!

چله سره

چله شو در مازندران آیین خاص خودش ره داشته که امروزه روستاهای دله بیشتر مرسوم هسته. فامیل سعی کردنه گت تر سره جمع بون و مازرونی زنان چله شو شام وسته حتما پلا پتنه و گوته شگون ندارنه جشن شو بی شوم دووئن. بعد هم خوراکی هایی مثل ماست و هندونه و آجیل و میوه خارندنه و اعتقاد داشته ماست و هندوانه باخاردن باعث وونه زمستون سردی وشون رو اثر نداره. آجیل شور و شیرین (آغوز، ممیج، خشک انجیر، تیر دونه) هم شب چره متداول هسته.. مازرون دل درس ها کردن حلوا سیاه (آغوز حلوا) و پشت زیک هم رایج هسته.

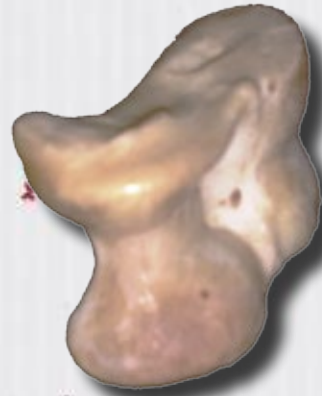
البته دئین کاندس و ولیک سفره سر واجب هسه. علاوه بر باخاردن شب چره و گپ و گفت چله شو بلندی ره با بخوندستن حافظ غزل ها و امیرپازواری، شعرها به صبح رسینه. قدیم رسم بیه چله شو کیجائون دم بخت خوش دیم ره پوشینه تا کسی وشون ره نشنوسه و هفت تا سره در ره زونه و یه چیزی گیتنه و اگه هیچ کس وشون ره شناسایی نکرده خوش مراد ره گیتنه.

قالب کا

قالب چیه: چارپایان (مثل گو و گسفن و ...) هسکای کشک ساق
لینگ ولی اینجه منظور فقط گسفن و بز قالب هسه

قالب یا قالب (در فرهنگهای دیگه مثل کردی) در واقع اتا ابزار بازی
هسه مثل تاس البته به تنهایی هم ونه جا بازی ای کننه که شبیه
اغوزکا هسه و همونجوری قابها ره سر سر بن کارننه با این فرق که
همه ره وصل کننه همدیگه کش و نکه ره این بازی دله اینجوری
سازننه که اتا قالب که گذر هسه ره از اتا سمت اتا کچیک سوراخ
کننه و ونهدله ره خالی کننه بعدش با سرب ونه دله ره پر کننه
پرتاب نکه به سمت هدف هم فقط بصورت "سرنک" قابل قبول
هسه و مثل اغوزکا نشنه کمونی بزوئن بازی بعدی که قالب جا
کردنه دزد عاشق بیه که مثل شیر یا خط هسه فقط به جای سکه
قالب استفاده کردنه بازی بعدی اتا جور سرگرمی خانوادگی هسه که
بیشتر شونیشت های دله استفاده کردنه و یک جور فالگیری طنز بیه
که وقتی دور هم نیشتیینه کسی که جمع دله از بقیه بیشتر روحیه
طنز و شوخی داشته قالب ره دمدائه و اتا نفر ره حال و احوال خبر
ره قالب جا گیتته (مثلن گتته: فال فال ... احوال ...) و راجع به خیلی
چیزای دیگه مثلن طرف نامزد یا ونه کار یا هر چیز دیگه و قالب ۴
تا جهت داینه که شامل دزد و عاشق و شاه و خر هسه که هر کدوم
نماد اتا چیزی هسنه هر سوال دله

بازی بعدی شاه دزد وزیر هسه (این بازی جزو خانواده دُرَنه هم
محسوب بونه ولی چون ابزار بازی قالب هسه اینجه ایارمه) که بازی
قهوه خنه ای هسه و فقط مردا بازی کردنه و هیچ زنی حق نایینه
بازی هاکنه چون اتا جور حکم هاگردن هسه و محکوم ملزم هسه
که حکم ره اجرا هاکنه و البته حکم هاگردن شه قوانینی داینه این
بازی ره عروسیها یا مجالس اینجوری هم بازی کننه یا بهتره بوم
کردنه این بازی دله قالب ۴ جهت شامل شاه و وزیر و دزد و عاشق
بیه (جالب اینجه هسه که این بازی جهت وزیر بازی قبلی دله خر
بیه) روش بازی هم اینجوری هسه که دور اول همه قالب ره دمدائه
تا شاه مشخص بواشه اگه ۲ یا چند نفر شاه بیاردبون آنه اون چند
نفر دمدائه تا اتا نفر شاه بواشه بعد از اون همین روش ره شینه
جلو تا وزیر مشخص بواشه شاه در نقش حاکم و وزیر در نقش
مجری حکم بینه بعد از اون به جز این ۲ نفر بقیه انه دمدائه که اتا
نفر دزد بیاره اونوقت حاکم ونه جریمه ره مشخص کرده و وزیر
اجرا کرده یا نظارت به اجرا داشته حکم هم شامل همه چی بیه مثل
تنبیه فیزیکی که دزد ره دُرَنه جا وزیر با حکم شاه زو یا قهوه خنه
های دله دزد محکوم بیه همه پول چایی ره حساب هاکنه و هر چیز
دیگه ای تونسسه حکم باشه البته این بازی دله وقتی اتا گذر که همه
سه قابل احترام بیه دزد بیاردبو ونه حکم ره برای احترام اتا صلوات
اشتنه و اگه اتا جوون اگه این حکم ره بشتبو همه جمع ونه سلامتی
سه اتا صلوات رسنینه

پارک جنگلی نور: که در شرق شهر نور قرار داینه با مساحتی حدود ۴۰۰۰ هکتار گت ترین پارک جنگلی خاورمیانه هسه. رستوران وسط اون گت گت دار خله رویایی هسه! اونان هم که امه واری خط فقر بن دَرنه اسّه هم اتا الامت الّاچیق دره که تونن استفاده هاکنن. پارک، مسجد، سرویس های بهداشتی، زمین های ورزشی فوتبال و والیبال هم دره که مسافران هیچ کم و کسری نارن.

آب پری
آبشار طبیعی آپری با نام محلی "پری او
" در مسیر جاده بیلاقی رویان به گلندرود
جاده سیاه سنگ اتا از مناطق دیدنی این
شهر هسه، که هر سال اتا خله گردشگر شه
ور کَشینه. او شه مسیر دله سنگ سرّما کنه
و ونه دور ور دار هم به ونه قشنگی اضافه
کننه.

قلعه پولاد بلده :

ارتفاعات شمالی مشرف بر شهر بلده
اتا گت قلعه دیار هسه که معروفترین
و گت ترین قلعه ای هسه که شمال
ایران دله باقی بمونسه. این قلعه تا
اه ایل دوره صفویه مورد استفاده قرار
گینه

نور گزیدی

مقدمه :

شهرستان نور شمال ور جا به دریای کاسپین خینه،
شرق ور به دریای مازندران، از مشرق به شهرستان های
محمودآباد و آمل، از جنوب از طریق کندوان و قله دماوند
به استان تهران و از غرب به شهرستان نوشهر محدود هسه .
این شهر د منطقه سردسیری و گرمسیری هسه که شه دله اتا
خله بلوک داینه که وشون دله مهمترین "بالاده" هسه.

آب گرم معدنی لایویج :

لایویج محله ، ۲۵ کیلومتر چمستان جا فاصله داینه که ۳ کیلومتری جاده چمستان به نور اتا مسیر اسفالت جنوب ور ، جاده ی اصلی جا جدا بونه. که پارک جنگلی کشپل دله جا رد بونه و به لایویج رسینه . گرم او لایویج به دلیل خواص بالای درمانی دردهای استخوان و مفاصل و بیماری های پوستی اسنه خله مفید هسه .

پارک جنگلی کشپل :

اتا دیگه از مراکز تفریحی این شهر غرب چمستان لایویج رودخانه ی پلی دره که اتا خله چشمه و کلفت کلفت دار منظره قشنگی ر بساته . البته ونه بوم که پارک کودک هم داینه و دیگه شمه وچه حوصله گت گت حرف جا لو نشونه:))

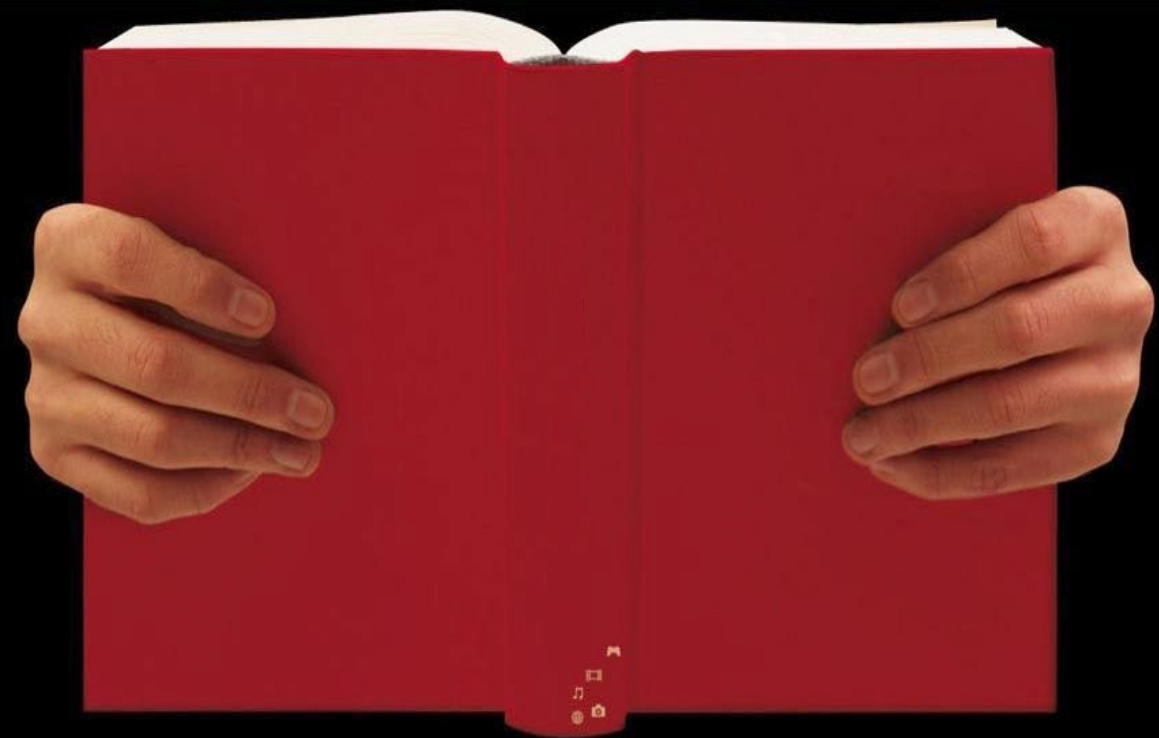
طول خط ساحلی شهر نور دله تقریبا ۲۳ کیلومتر هسه. چون ساحل ماسه ای و کم عمق و ساحل سازی خار انجام بشیه منطقه ای مناسب هسه ،

یوش و زادگاه نیما یوشیج :

این محله ۵ کیلومتر بلده جا فاصله داینه . جذابیت های طبیعی اتا طرف، این محله زادگاه نیما یوشیج شاعر معروف و نوپرداز معاصر هم هسه. که همیشه مورد استقبال ادب دوستان جهان هسه . نیمای خنه که ونه آرامگاه هم همونجه هسه، دوره صفویه شنه. که خصوصیات منطقه کوهستانی نورشه دله داینه . ونه عناصر تزئینی شامل آجرکاری ، گچ بری ، رنگ کاری ، خراطی ، ارسی های زیبا و آینه کاری هسه .

قله سوردار

در جنوب شهر نور با ارتفاعی حدود ۲۰۰۰ متر قشنگ مسلط بر مناطق جلگه ای هسه که افتابی روز دله تموم منطقه دیار هسه و ساحل دریو ر هم تونی بوینین و لذت بورین.

اسب نال هاگردن

نال هاگردن چند تا مرحله داینه که با هم اِشمی، البته همینجه بوم و خله خلاصه هاگرد.

نال هاگردن هم سون گالشی که گنه هفتاد مقوم داینه، هسه! همه تی الکی نیه که اتا نفر مخ و چکش بییره و دله دکفه! اگه نال کر شه کار دله ماهر نوّه، بدترین حالت این هسه که مخ شونه گوشت دله و کار به عفونت و .. رسنه یا اینکه اسب چهار تا شاب نئیت ونه نال دمبدا بونه!

قدیم یا نال اتا نفر ساته و شه هم سم سر زوئه یا اینکه د تا اسا با هم دیگه این کار انجام دانه، یعنی اتا نال ساته و اتا نفر هم اسب نال کرده.

همین اول بوم نال هاگردن، اتا مخ و اتا اسب و اتا چکش نیه!! این حرفه، کشورهای اروپای و آمریکایی دله بعنوان اتا رشته اختصاصی محسوب بونه که ۴ تا ۷ سال طول کشنه تا ونه مدرک بییری!

چند سال اون سر تر که ماشین امروز واری، اینجه و اونجه بشتی نئیه، مردم همین اسب داشتنه. اسب بیه که وشون کار پیش داته. نیاز به بتن ناینه اسب هم هر جاندار دیگه ی واری نیاز به مراقبت داینه، ونه خراک و ونه قشو و ونه پالون و از همه ایان مهم تر ونه نال!! که سون کفش مونه اما آدمهای اسه! همیتنا اسه هم هر مرحله دله چند تا اسا دئینه که وشون کار همین نال بزوئن بیه و تومی بویم که دامپزشک بینه شسه.

اسبی که نال ناره، ونه آخر و عاقبت روز واری دیار هسه، که اتا این هسه که اسب شل بونه و تا آخر عمر نتونه راه بوره. نال کر" که ونه برابر پارسی "تعل کوبی" یا "تعلبندی" بونه، یعنی اینکه اتا آهن تیکه ر اسب سم بن وصل هاکنی، که اسب سم، فرسایش اسه زخم نوه و اسب لنگ نوّه.

۱. بوجین نال:

یعنی نال قبلی ر سم جا بوجی.

۲. معادل:

مازنی وره ندومه، ولی به این معنی هسه که سم قبل از نال هاگردن

سوهای کشنه یا کارد جا وره صاف و صوف کنه!

۳. آهنگری و نال بساتن

۴. نال هاگردن و قایده هاگردن: این شاب دله، نال سم قایده کننه و اگه بلند و یا دراز بوئه وره کتاه کننه.

البته نال ها شه ساین بندی دارنه معمولاً اسب صاحب شه دوئه ونه اسب سم چه نالی خینه!

۵. مخ بزوئن: وقتی نال قشنگ، سم سد هنیشته، مخ ر زنه تا، نال و سم سر دماسه!

۶. پرچ هاگردن مخ: این شاب دله نال کر مخ تک چخ دینه و ونه سر سوهان جا نرم کنه تا سم تک جدا و دمبدا نوّه.

نکته ای که خله جالب هسه، بخرین و بروتن گدر، خش نال و یاد بد نال بین اسب، اتا فاکتور مهم بیه و خله نقش مهمی ایفا کرده.

اگه وزن ۴۰۰ تا ۷۰۰ کیلوئی اسب توجه هاکنیم ویمی که خطرات این حرفه، کمتر از خشی هاگردن مین نیه! همیتنا اسه، مهار هاگردن اسب شه اتا بخش مهم بیه. که این مهار هاگردن شه روشهای مختلفی داشته، مثلاً اگه اسب دست راس هاگرد بو اسب وردنه طویله دله، یا اگه اسب شه چک بکشی بو، اسب دم گیتنه ونه چک دور، پیچ دانه بعد ونه سر دست جا قایم داشتنه یا اسب لوشه پیچ دانه و نخ جا ونسنه و ادامه اون نخ اتا چو کش دور دانه تا فشار عصبی که به اسب تک انه، اسب حواس پرت هاکنه و وره شه چک سرساب نکنه. اگه هیچکمین از این راه ها جواب ندا بو، اسب له دانه و نال کردنه.

نگار خینه

عکس: مبینا پازوکی
بند پی - بابل

عکس: بهروز خسروی
روستای فرامده هراز پی - محمودآباد

عکس: سعید محمدخانی
قائم شهر

عکس: حسین شفیعی نیا
کازرون

عکس: حسین شفیعی نیا

www.facebook.com/mazeroniha

آدرس صفحه ی "مازرونی ها" در فیسبوک :

www.facebook.com/groups/mazeroni

آدرس گروه "مازرونی ها" در فیسبوک :

mazeroniha.blogfa.com

آدرس وبلاگ ماهنامه مازرونی ها :

mazeroniha@gmail.com

آدرس ایمیل ماهنامه مازرونی ها :

